

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
40 (1997-1998)

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-18-4

001 3811

BRNO 1999

PD 4423

S 9990385

395

250, ✓

PŘEHLED VÝZKUMŮ 40 (1997-1998)

Vydává: Archeologický ústav AV ČR Brno
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: ps@isibrno.cz

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc

Redakce a příprava pro tisk: Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla,
Richard Zatloukal

Na titulním listě: Mikulčice - sídliště na "Klášteřisku"

Tisk: BEKROS

Náklad: 350 ks

Publikace neprošla redakční ani jazykovou úpravou

© 1999 by the Authors

All rights reserved

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

Obr. 1: Modřice. Lokalizace terénních archeologických výzkumů v letech 1997 a 1998 (akce A27/97 a A36/97).

Prameny:

Procházka, R. 1997: Městský úřad Modřice, statické sondy. Nálezová zpráva č.j. 14/97 uložená v archivu brněnského pracoviště společnosti ARCHAIA.

Resumé:

Modřice (Bez. Brno-venkov). Svobody Platz Nr.93. Siedlung. Mittelalter, Neuzeit (13.-17. Jh.). Rettungsgrabung.

MODŘICE (okr. Brno-venkov)

Nám. Svobody, ulice Benešova, parc.č. 411,412. Sídliště. Středověk, novověk (13.-17.stol.). Záchranný výzkum.

Výzkum byl vyvolán ohrožením archeologických památek v rýhách a šachtách pro optické kabely a soustředil se pouze na dokumentaci jednotlivých profilů archeologickými souvrstvími

Přestože výkopy pro kabel byly vedeny v prostoru veřejných komunikací na náměstí Svobody a v Benešově ulici, tedy mimo prostor vlastních domů, byly i zde před průčelími jednotlivých domů zjištěny četné středověké jámy. Obdobný jev konstatoval již Z. Měřinský při výzkumu r. 1970 (Měřinský 1984). Největší koncentrace jam byla konstatována v šachtě před domem č. 184 (profil P1). Jde o nevýznamnější měšťanský dům s gotickým jádrem v

někdejší biskupském městečku. Dvě menší, snad kúlové jámy k. 500 a 502 mohou pocházet z doby před stabilizací vrcholně středověké uliční čáry. Velká jáma - k. 502 naproti tomu již byla současná s výše uvedeným objektem, neboť nálezy v zásypových vrstvách lze klást do 2. pol. 15. stol. Výkopy před budovou radnice, č. 93, která rovněž skrývá zdivo gotického domu, odhalily pouze jedinou jámu s ojedinělými nálezy z 13. stol. V Benešově ulici byla v úzkých výkopech konstatována na sprašovém podloží hnědá hlinitá vrstva, patrně komunikačního rázu, se sporadickými nálezy pozdního 15. stol.

Rudolf Procházka, ARCHAIA, pracoviště Brno

Prameny a literatura:

Měřínský, Z. 1984: Středověké Modřice ve světle archeologických nálezů, VVM 36, s. 355-359.

Procházka, R. 1997: Kabelovod „PON“ Modřice. Nálezová zpráva č.j. 11/97 uložená v archivu brněnského pracoviště společnosti ARCHAIA.

Resumé:

Modřice (Bez. Brno-venkov). Svobody Platz. Benešova Starabe. Siedlung. Mittelalter, Neuzeit (13.-17. Jh.). Rettungsgrabung.

MOKRÁ (okr. Brno-venkov)

Dům č. p. 15. Novověk.

Na jaře roku 1997 narazil Karel Zouhar při přestavbě staré kúlny na dvoře svého domu č.p. 15, na pozůstatky starobylého otopného zařízení. Podařilo se mu odkrýt komplex dvou cihlových otopných kanálů, se zbytky zděné čelusně a dvěma topeništními otvory, ze kterých se do dnešní doby dochoval pouze jediný, zaklenutý cihlovým překladem. Dno topeniště bylo tvrdě vypáleno. Nalezená kamna zřejmě sloužila k vaření povidel a staré kúlně se údajně také dříve říkalo „trnkárna“, což v lidovém projevu označuje místo, kde se vařila povidla.

Pan Zouhar na svém pozemku, a hlavně v blízkosti staré kúlny, nasbíral za několik let velké množství keramických střepů ze džbánek, pokliček a velkých nádob. Některé zlomky nádob lze přičíst typům označovaným lidově „povidláky“, určeným k uskladnění povidel.

Otopné zařízení z Mokré lze na základě etnografického materiálu z jižní Moravy, rámcově datovat do 2. pol. 19. století. Dále jej můžeme zcela jednoznačně spojovat s podomáckou výrobou povidel. Podomácká výroba povidel se v Mokré udržela až do konce 70. let našeho století. Ještě v nedávné době se pozůstatky této tradice daly spatřit v bývalém hospodářství, kde nyní bydlí rodina Sawických (č. p. 37). O tradičním pojetí vaření povidel na Mokrsku máme jen kusé údaje (Vaňáček 1970, 18).

Petr Kos, ÚAPP Brno

Literatura:

Vaňáček, M. 1970: Mokrá u Brna, Vlastivědná knihovna moravská č. 12, Brno.

Resumé:

Mokrá (Bez. Brno-venkov). Intravilan der Gemeinde, Haus Nr. 15. Ofen. Neuzeit (19. Jh.). Rettungsgrabung.